

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет економіки та управління

Кафедра управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛОГІСТИКА

для студентів

спеціальності	073 Менеджмент
освітнього рівня	перший (бакалаврський)
освітньо-професійної програми	073.00.01 Менеджмент організацій

Київ – 2023

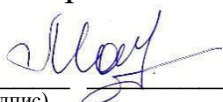
Розробник:

Марухленко Оксана В'ячеславівна, доктор наук з державного управління, доцент кафедри управління факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Марухленко Оксана В'ячеславівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління факультету інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри управління
Протокол від 29 серпня 2023 р. № 9

Завідувач кафедри _____
(підпис) Оксана МАРУХЛЕНКО

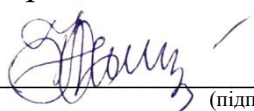
Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми «Менеджмент організацій»
(назва освітньої програми)

28 серпня 2023 р.

Керівник освітньої програми _____
(підпис) О.В. Акіліна

Робочу програму перевірено

___ вересня 2023 р.

Заступник декана _____
(підпис) О.О. Казак

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150	
Курс	2	
Семестр	3	
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	5	
Обсяг годин, в тому числі:	150	
Аудиторні	70	
Модульний контроль	10	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	70	
Форма семестрового контролю	Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є отримання студентами необхідних теоретичних знань та набуття практичних навичок з організації логістичних систем на виробничому підприємстві, при закупівлях, розподілу продукції, сервісному обслуговуванні. Основний зміст дисципліни ґрунтується на теоретичних положеннях маркетингового розвитку виробництва і суспільства в цілому, де значна роль відводиться раціоналізації управління матеріальними потоками. Практична реалізація методології логістики виражається через її функції: системоутворюючу, інтегруючу, регулюючу, результуючу.

Завданнями дисципліни є оволодіння такими компетентностями:

I. Загальнопредметні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- навички використання інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність до адаптації та дій в новій ситуації;
- здатність до генерування нових ідей (креативність).

II. Фахові компетентності:

- здатність визначати та описувати характеристики організації;

- здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;
- здатність визначати перспективи розвитку організації;
- вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними;
- здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту;
- здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту;
- здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
- здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації.

3. Результати навчання за дисципліною

Студент має **знати та розуміти:**

- демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства;
- розуміти міждисциплінарні зв'язки, бути спроможними з'ясувати суть одного й того ж поняття (процесу, явища) з позицій різних економічних дисциплін;
- володіти базовими знаннями в галузі економіки, в обсязі необхідному для засвоєння загально професійних дисциплін;
- володіти основами економічних теорій, що використовуються при управлінні бізнесом та персоналом.

Студент має **вміти:**

- демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень;
- описувати зміст функціональних сфер діяльності організації;
- виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень;
- виявляти навички організаційного проектування;
- застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації;
- демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи;
- демонструвати навички аналізу ситуацій та здійснення комунікацій у різних сферах діяльності організації;
- оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
- виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера;
- демонструвати спроможність застосовувати новітні технології у професійній діяльності, готовність і здатність шляхом самоосвіти, вивчення позитивного досвіду, удосконалювати свої управлінські навички.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	У с ь о г о	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Са мо сті йна
		Ле кц ії	Сем інар ські	Пр акт ичн і	Л аб о ра то р. ні	Ін ди від уа ль ні	
Змістовий модуль 1. Концептуально-понятійні основи логістики							
Тема 1. Методологічні основи логістики	4	2	-	2	-	-	-
Тема 2. Базові поняття логістики	4	2	-	2	-	-	-
Тема 3. Матеріальні та інформаційні потоки в логістиці	14	2	-	2	-	-	10
Модульний контроль	2						
Разом	24	6	-	6	-	-	10
Змістовий модуль 2. Функціональні підрозділи: логістика закупівель, виробнича логістика, розподільна логістика							
Тема 4. Логістика закупівель	6	2	-	4	-	-	-
Тема 5. Виробнича логістика	6	2	-	4	-	-	-
Тема 6. Розподільна логістика	21	2	-	4	-	-	15
Модульний контроль	2						
Разом	35	6	-	12	-	-	15
Змістовий модуль 3. Функціональні підрозділи: складська логістика, транспортна логістика, інформаційна логістика							
Тема 7. Складська логістика	8	4	-	4	-	-	-
Тема 8. Транспортна логістика	6	2	-	4	-	-	-
Тема 9. Інформаційна логістика	21	2	-	4	-	-	15
Модульний контроль	2						
Разом	37	8	-	12	-	-	15
Змістовий модуль 4. Функціональні підрозділи: управління запасами, сервіс в області логістики							
Тема 10. Управління запасами	8	4	-	4	-	-	-
Тема 11. Сервіс в області логістики	19	2	-	2	-	-	15
Модульний контроль	2						
Разом	29	6	-	6	-	-	15
Змістовий модуль 5. Управління логістичними процесами							
Тема 12. Організація логістичного управління	4	2	-	2	-	-	-
Тема 13. Управління ланцюгами поставок та глобальна логістика	19	2	-	2	-	-	15
Модульний контроль	2						
Разом	25	4	-	4	-	-	15
Усього годин	150	30	-	40	-	-	70

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 КОНЦЕПТУАЛЬНО-ПОНЯТІЙНІ ОСНОВИ ЛОГІСТИКИ

Тема 1. Методологічні основи логістики

Поняття і сутність логістики. Походження терміну, сучасні визначення логістики. Передумови, причини та тенденції розвитку логістики. Етапи розвитку логістики. Мета, завдання та функції логістики. Рівні формування логістики. Досвід зарубіжних країн у застосуванні логістики. Логістика як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства. Роль логістики в реформуванні економіки України.

Тема 2. Базові поняття логістики

Поняття логістичної системи. Види логістичних систем. Поняття логістичної системи. Види логістичних систем. Логістична функція та логістична операція. Логістичний ланцюг та логістична мережа. Логістичний канал. Логістичний центр.

Тема 3. Матеріальні та інформаційні потоки в логістиці

Поняття матеріальних та інформаційних потоків. Види матеріальних потоків. Поняття інформаційних потоків. Управління матеріальними та інформаційними потоками.

Змістовий модуль 2 ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПІДРОЗДІЛИ: ЛОГІСТИКА ЗАКУПІВЕЛЬ, ВИРОБНИЧА ЛОГІСТИКА, РОЗПОДІЛЬНА ЛОГІСТИКА

Тема 4. Логістика закупівель

Поняття логістики закупівель. Функції закупівельної логістики. Зростання ролі закупівельної логістики в сучасних умовах. Складання заявок. Аналіз заявок. Вибір постачальників. Розміщення заявок. Контроль за виконанням замовлень. Завершення процесу придбання. Види потреб в матеріалах. Методи визначення потреб. Методи матеріального забезпечення позамазовий метод. Матеріальне забезпечення на основі планових завдань. Матеріальне забезпечення на основі здійснюваного споживання.

Тема 5. Виробнича логістика

Поняття виробничої логістики. Функції виробничої логістики. Воронкоподібна модель логістичної системи. Правила пріоритетів у виконанні замовлень. Виштовхуюча і витягаюча системи управління. Організація і управління матеріальними потоками. Просторові і тимчасові зв'язки в процесі організації. Форми організації. Системи управління матеріальними потоками.

Тема 6. Розподільна логістика

Поняття і сфери застосування розподільної логістики. Канали розподілу товарів. Форми доведення товару до споживача. Канал розподілу і його функції. Будова розподільних каналів. Різноманітність форм доведення товару до споживача. Розміщення розподільних центрів.

Змістовий модуль 3

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПІДРОЗДІЛИ: СКЛАДСЬКА ЛОГІСТИКА, ТРАНСПОРТНА ЛОГІСТИКА, ІНФОРМАЦІЙНА ЛОГІСТИКА

Тема 7. Складська логістика

Поняття складу. Місце і роль складів у логістичній системі. Класифікація складів. Функції складів. Характеристика складських операцій. Організація роботи складів промислових підприємств. Вибір форми складування. Визначення кількості складів і розміщення складської мережі. Розрахунок складських площ. Показники інтенсивності роботи складів. Показники ефективності використання площі складу. Показники механізації складських робіт.

Тема 8. Транспортна логістика

Поняття транспортування. Завдання транспортної логістики. Вибір виду транспорту. Вантажопотоки і вантажообіг. Розрахунок кількості транспортних засобів. Організація і планування перевезень. Транспортні тарифи.

Тема 9. Інформаційна логістика

Поняття і завдання інформаційної логістики. Основні функції інформаційного процесу в логістиці. Роль інформаційних потоків в логістичній системі. Структура інформаційної логістичної системи. Види логістичних інформаційних систем. Побудова і функціонування інформаційних логістичних систем.

Змістовий модуль 4

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПІДРОЗДІЛИ: УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ, СЕРВІС В ОБЛАСТІ ЛОГІСТИКИ

Тема 10. Управління запасами

Види витрат. Норма складських витрат. Поняття матеріального запасу. Причини створення матеріальних запасів. Види матеріальних запасів. Система з фіксованим розміром замовлення. Система з фіксованою періодичністю замовлення. Інші системи регулювання запасів. Стратегія управління запасами.

Тема 11. Сервіс в області логістики

Витрати, пов'язані з організацією матеріальних потоків на підприємстві. Витрати, пов'язані із здійсненням процесів реалізації продукції. Способи визначення витрат. Оптимізація процесів логістики. Поняття сервісу в логістиці. Система логістичного сервісу. Формування системи логістичного сервісу. Рівень логістичного обслуговування. Критерії якості логістичного обслуговування. Післяпродажне логістичне обслуговування.

Змістовий модуль 5

УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ

Тема 12. Організація логістичного управління

Зміст і завдання управління логістикою. Функції логістичного управління. Організаційні структури системи управління. Функції відділу логістики на підприємстві. Удосконалення управління матеріальними потоками. Поняття діагностики. Принципи діагностичних досліджень. Експрес діагностика та виявлення ознак проблеми. Формулювання і діагноз проблеми. Вибір варіантів вирішення проблеми. Необхідність використання ABC-аналізу. Розподіл ABC. Техніка ABC-аналізу. Розподіл XYZ. Техніка XYZ аналізу.

Тема 13. Управління ланцюгами поставок та глобальна логістика

Розвиток концепції управління ланцюгами поставок. Основні положення концепції управління ланцюгом поставок і поняття управління ланцюгами поставок. Поняття ланцюга поставок і методи його організації. Управління комплексністю ланцюга поставок. Інформаційне забезпечення управління ланцюгами поставок. Практика управління ланцюгами поставок. Термін "глобальна логістика". Рушійні сили глобалізації. Альтернативи розміщення виробництва. Вибір іноземних постачальників. Актуальність регіональних проблем в логістиці. Принципи формування логістичних систем.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		кількість	максимальна	кількість	максимальна	кількість	максимальна	кількість	максимальна	кількість	максимальна
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	4	4	3	3	2	2
Відвідування практичних занять	1	3	3	6	6	6	6	3	3	2	2
Робота на практичному занятті	10	3	30	6	60	6	60	3	30	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	66	-	99	-	100	-	66	-	54
Максимальна кількість балів: 385											
Розрахунок коефіцієнта: 3,85											

Критерії оцінювання завдань на семінарських заняттях:

100% від зазначеного балу – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками

80-90% від зазначеного балу - достатньо високий рівень виконання без суттєвих (грубих) помилок

70-80% від зазначеного балу – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок

60-70% – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків

50-60% – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння студентом знань та їх реалізації, а також основним засобом опанування навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета самостійної роботи студентів — сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми дисципліни «Логістика» та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання самостійної роботи студентів — здобуття певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація одержаних знань, їх застосування при виконанні практичних завдань і творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із дисципліни «Логістика».

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни «Логістика»: навчальними та методичними посібниками, методичними матеріалами для самостійної роботи студентів, ситуаційними завданнями тощо.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Логістика» організовується з дотриманням низки вимог:

- обґрунтування необхідності завдань загалом і конкретного завдання зокрема;
- надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи;
- надання студентам можливості виконувати творчі роботи, які відповідають умовно-професійному рівню засвоєння знань, не обмежуючи їх виконанням стандартних завдань;
- підтримання постійного зворотного зв'язку зі студентами у процесі виконання самостійної роботи, що є чинником ефективності навчального середовища.

Перелік завдань для самостійної роботи, форми її організації та звітності, термін виконання та кількість балів, які можна отримати за виконання завдань, визначаються викладачем кафедри при розробці робочої навчальної програми дисципліни.

Студенти, які розпочинають вивчати дисципліну «Логістика», мають бути проінформовані викладачем щодо організації самостійної роботи, її форм і видів, термінів виконання, форм контролю та звітності, кількості балів за виконання завдань.

Організація і контроль процесу та змісту самостійної роботи та її результатів здійснюються викладачами кафедри.

Оцінки (бали), одержані студентами за виконання різних видів самостійної роботи, фіксуються викладачами і мають бути доведені до відома студентів.

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ

1. Значення і сутність логістичного сервісу.
2. Система управління запасами.
3. Класифікація логістичних витрат. Витрати, пов'язані із забезпеченням запасів.
4. Типовий варіант структури відділу логістики.
5. Характеристика та види логістичних інформаційних систем.
6. Організаційна структура логістики на підприємстві.
7. Аналіз повної вартості в логістиці.
8. Організація митної логістики.
9. Логістика транспортного підприємства.
10. Моделювання в логістиці. Перевага та недоліки імітаційного моделювання.
11. Класичний та системний підхід до організації матеріального потоку.
12. Параметри і характеристика логістичного обслуговування.
13. Ефективність логістичного управління.
14. Призначення та види транспортних засобів, їх характеристика. Транспортні тарифи та правила їх використання.
15. Штрихові коди: поняття, види, області застосування в логістиці. Структура та порядок використання штрихового коду EAN-13.
16. Логістика торгового підприємства. Пакетування вантажних одиниць.
17. Тривалість логістичного процесу. Взаємодія логістики та маркетингу.
18. Логістичні посередники у каналах розподілу.
19. Вантажна одиниця, її роль в логістиці та характеристики.
20. Задача розміщення розподільчих центрів.
21. Технологічні карти та графіки роботи складу.
22. Мікрологістична концепція "оптимізована виробнича технологія".
23. Функціональна схема системи MRP.
24. Мікрологістична концепція „худого виробництва“.
25. Мікрологістична система KANBAN.
26. Аналіз ABC-XYZ в управлінні матеріальними запасами.
27. “Запаси, що управляються продавцем” (VMI).
28. Система постачання “точно в термін”.
29. Ефект „бичачого батога” в ланцюгах поставок. Оптимізація логістичних каналів.
30. Задача “зробити або купити”.

ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Ситуаційна вправа 1.

Машинобудівне підприємство «Електроінструмент» здійснює закупівлю матеріальних ресурсів у 14 постачальників (табл. 1). За допомогою методу АВС-аналізу провести оптимізацію матеріалопотоків та визначити коло найбільш важливих для підприємства постачальників.

Дані про постачальників підприємства «Електроінструмент»

Найменування постачальника	Річний обсяг постачання матеріальних ресурсів, грн.
1. ВАТ «Вега»	7944
2. ВАТ «Гранд»	24 000
3. ООО «Стронг»	14 112
4. ВАТ «Мотордеталь»	33 846
5. ТОВ «Кабельзбут»	21 408
6. ТОВ «Точдеталь»	54 744
7. ВАТ «Титан»	49 200
8. ВАТ «Криворіжсталь»	93 852
9. ПП «Віват»	10 938
10. ПП «Бест»	5544
11. ВАТ «Гумотехніка»	11 238
12. ВАТ «Зоря»	7446
13. ВАТ «Полімер»	6618
14. ВАТ «Солар»	12 324

Ситуаційна вправа 2.

Використовуючи відомості, наведені в таблиці, здійсніть АВС-аналіз запасів на складі.

Дані про запаси на складі

№ позиції	Реалізація по позиції, грн.	№ позиції	Реалізація по позиції, грн.
1	1200	11	100
2	200	12	200
3	300	13	2300
4	5200	14	300
5	300	15	400
6	900	16	700
7	11500	17	1000
8	1000	18	200
9	800	19	4000
10	8900	20	5100

Ситуаційна вправа 3.

Використовуючи дані таблиці, проведіть ХУ2-аналіз.

Дані про реалізацію товару зі складу

№	Найменування товару	Реалізація за квартал			
		I	II	III	IV
1	Кукурудзяні хлоп'я	400	620	500	580
2	Чай «Ахмад»	240	180	220	160
3	Шоколад «Ретро»	500	1 400	400	700
4	Лапша «Локшина»	120	150	100	200
5	Газований напій «Лимонад»	500	400	380	450
6	Сірники	20	40	60	50
7	Пельмені «Татарські»	1 600	1 620	1 700	1 680
8	Вареники з картоплею	200	150	180	100
9	Ковбаса «Молочна»	300	280	350	300
10	Ковбаса «Студентська»	1 200	1 100	1 080	1 120

Ситуаційна вправа 4.

Аналіз досвіду західних промислових компаній у сфері організації постачання дозволив виявити проблеми, які виникають в процесі постачання. В таблиці виявлені ці проблеми згруповані у відповідності з частотою їх прояву. Одержана інформація надає можливість системно оцінити систему постачання, виявити її сильні та слабкі сторони. Ця інформація також може бути використана для розробки заходів щодо покращення системи постачання.

Основні проблеми, що виникають в процесі постачання

Опис проблеми	Вага, бали
1. Затримка постачань	7
2. Необхідність постійних перевірок відповідності постачань графіку	4
3. Проблеми, що пов'язані з ліквідацією, реорганізацією, злиттям постачальників	3
4. Недостатня кількість досвідченого і (або) навченого персоналу	3
5. Дезінформація і (або) нестача актуальної інформації про одержання вантажів	4
6. Необхідність попереднього планування замовлень для спрощення управління складами	4
7. Відстрочення перемовин	3
8. Збільшення вартості постачання в зв'язку із затримкою закупівель (необхідність виконання в цьому разі термінових постачань)	3
9. Простоювання з організаційних причин	3
10. Неадекватне планування спричиняє зміни в графіку перевезень	4
11. Неадекватне планування спричиняє зміни стандартного часу поставок	3
12. Пізні повідомлення постачальників про терміни постачань	3
13. Недостатньо чіткі технічні та цінові пропозиції	3
14. Надмірно складні процедури та правила, що ускладнюють перемови	3

Також пропонується список інструментів та дій, що були розроблені на основі аналізу досвіду західних промислових компаній щодо удосконалення системи постачання, тобто:

1. Використання внутрішньої системи електронної пошти.
2. Використання зовнішньої системи електронної пошти.
3. Використання системи електронного обміну даними.
4. Використання комплексної системи баз даних.
5. Використання штрих-кодів, автоматизованої системи ідентифікації товарів.
6. Чіткій поділ виконаних та закупівель, що плануються.
7. Використання різних форм контролю в залежності від виду закупівель
8. Використання чітких процедур і правил.
9. Навчання та підготовка персоналу відділу закупівель.
10. Чіткий перелік і специфікація купованого обладнання і матеріалів.
11. Проведення попередніх перемовин, чітке встановлення часових та інших умов при укладанні контрактів з постачальниками.
12. По можливості запобігання змін у контрактах, специфікаціях, графіках.
13. Проведення закупівель у формі, що забезпечує зручність постачання товару, укладання контракту та здійснення контролю.
14. Заздалегідь встановлені граничні ціни на перевезення та інші послуги
15. Встановлення внутрішніх контрольних показників закупівельної діяльності.
16. Встановлення зовнішніх контрольних показників закупівельної діяльності.
17. Контроль діяльності постачальників.
18. Перевірка досвіду постачальників та історії їх діяльності.
19. Маркетинговий аналіз ринку.
20. Постійний зв'язок з постачальниками.

Завдання: визначте за допомогою яких інструментів та дій можна вирішити основні проблеми, що виникають в процесі постачання.

Ситуаційна вправа 5.

Компанія «АТБ-маркет» займається роздрібною торгівлею продуктами харчування. Мережа «АТБ-маркет» представлена 184 магазинами в 46 містах 13 регіонів України, в штаті компанії 9574 осіб (дані на травень 2018 року). Оборот за 2018 р. склав 2,47 млрд. грн (з ПДВ).

На початку 90-х років ХХ сторіччя, коли компанія вийшла на ринок, товар в магазини компанії доставлявся напряму, постачальниками. Подібна ситуація перестала влаштовувати компанію, коли мережа розширилася до 25 магазинів (при середній площі одного магазину 400 кв. м.). Враховуючи, що компанія «АТБ-маркет» почала позиціонувати себе як сіткового ріелтера, що проводить політику низьких цін, вона повинна була шукати найбільш низькі

цінові пропозиції від постачальників. Приходилося закуповувати великі партії товару. Для його зберігання компанія почала орендувати старі складські приміщення, їх реконструкція обходилася в 80-150 дол. США за кв. м (для порівняння: при будівництві нових витрати могли б скласти до 400-600 дол. за 1 кв. м). Коли кількість магазинів в мережі перевищила 60, а витрати на транспортування, зберігання та адміністрування товарних потоків склали біля 50 млн. грн на рік, компанія прийняла рішення про необхідність зниження логістичних витрат та будівництва власного розподільчого центру. Крім того виникла необхідність зниження витрат від недопостачання, які при великій кількості магазинів могли скласти декілька млн. грн за місяць.

В зв'язку з тим, що біля половини магазинів мережі «АТБ-маркет» знаходиться в Дніпропетровському регіоні, два роки назад розподільчий центр (РЦ) було побудовано саме у Дніпропетровську. Корисна площа РЦ склала 12,5 тис. кв. м. В середньому через РЦ компанії кожного дня проходить до 2 тис. т. товару. РЦ прагне працювати за системою cross-docking (приймання та відправка товару напряму без розміщення в зоні зберігання). Максимальний час знаходження товару на складі - 6 днів, а продукти, які швидко псуються (овочі, сири, ковбаса тощо) - не більше 2 днів. За оцінками менеджерів компанії подібний РЦ окупиться за 8-10 років.

Слід відмітити, що за рахунок використання власних розподільчих центрів (зараз компанія використовує три окремі складські об'єкти) «АТБ-маркет» знизил логістичні витрати з 6 % до 2,61 % від товарообігу. Разом з цим компанія планує розпочати будівництво єдиного РЦ площею біля 25 тис. кв.м.

Завдання: дайте відповіді на запитання :

1. За рахунок чого компанія «АТБ-маркет» знизил логістичні витрати використовуючи власні розподільчі центри?
2. Чому побудова нового сучасного розподільчого центру більш вигідна компанії ніж оренда старих складських приміщень?
3. Чому компанія планує розпочати будівництво єдиного РЦ, хоча інвестиції в цей проект можуть скласти приблизно 130 млн. грн?

Ситуаційна вправа 6.

Враховуючи дані таблиці розрахуйте рейтинг постачальників і визначте оптимального постачальника для укладення договору поставок.

Дані для визначення рейтингу постачальників

Критерій вибору постачальників	Питома вага критерію	Оцінка значення критерію за 10 бальною шкалою постачальника 1	Оцінка значення критерію за 10 бальною шкалою постачальника 2	Створення питомої критерію на оцінку по постачальнику 1	Створення питомої критерію на оцінку по постачальнику 2
Надійність поставки	0,30	10	8		
Ціна	0,25	8	7		

Якість товару	0,15	9	10		
Умови платежу	0,15	6	5		
Можливість позапланових поставок	0,10	3	2		
Фінансовий стан постачальника	0,05	6	7		
Разом	1,00	-	-		

Важливість проблеми вибору постачальника ресурсів пояснюється не тільки тим, що на сучасному ринку функціонує велика кількість різних постачальників однакових ресурсів, але головним чином тим, що постачальник повинен бути надійним партнером підприємства-покупця в реалізації його логістичної стратегії. Аналіз потенційних постачальників ресурсів та їх подальший вибір здійснюється відповідно до певного набору критеріїв. До числа таких критеріїв належать:

- якість поставок;
- надійність поставок;
- фінансові умови поставок;
- ціна за ресурси.

Рейтинг визначається підсумовуванням знайдених добутоків ваги критерію на його оцінку для кожного постачальника. Розраховуючи рейтинг різних постачальників і порівнюючи отримані результати, визначають найкращого партнера.

Однак для розрахунку рейтингу може використовуватися й інша система оцінок, при якій більш високий рейтинг свідчить про великий рівень негативних якостей постачальника. У цьому випадку слід віддати перевагу тому постачальнику, який має найменший рейтинг.

Ситуаційна вправа 7.

Враховуючи дані таблиці, визначите загальні витрати на закупівлю ресурсів для забезпечення виробничого процесу.

Дані для визначення загальних витрат на закупівлю ресурсів для потреб виробництва

Місяць	Ціна, грн	Обсяг поставок	Оплата ресурсів до моменту поставки
Січень	5,2	20 000	
Лютий	5	20 000	
Березень	4,7	20 000	
Квітень	4,4	20 000	
Травень	4,3	20 000	
Червень	4,1	20 000	
Липень	3,8	20 000	
Серпень	4	20 000	
Вересень	4,3	20 000	

Жовтень	4,8	20 000	
Листопад	5,2	20 000	
Грудень	5,5	20 000	
Витрати на закупівлю	-	-	
Витрати на зберігання	-	-	
Витрати на транспортування	-	-	
Загальні витрати	-	-	

Відомо також, що витрати на транспортування становлять 10 000 грн. грн. за одну доставку вантажу; витрати на утримання запасів рівні 15 грн. за одиницю ресурсів на рік. Визначити загальні витрати при закупівлі ресурсів.

Під час здійснення закупівель багато підприємств застосовують різноособисті стратегії оплати ресурсів:

- стратегія оплати до моменту поставок (щомісячні закупівлі);
- форвардна стратегія закупівель на два місяці (оплата проводиться за два місяці);
- форвардна стратегія закупівель на три місяці (оплата проводиться за три місяці);
- форвардна стратегія закупівель на шість місяців (оплата проводиться за шість місяців).

Загальні витрати при різних стратегіях закупівель будуть змінюватися. Для розв'язання даної задачі розглянемо стратегію оплати до моменту поставки. Вона пов'язана з внесенням платежів за фактом поставки ресурсів або незадовго до цього. Оплата здійснюється за цінами періоду, коли здійснюється безпосередня поставка ресурсів. Дана стратегія припускає, що вся партія ресурсів, поставлена на початку місяця, до його кінця буде повністю використана.

Ситуаційна вправа 8.

Враховуючи дані таблиці, розрахуйте загальні витрати на закупівлю ресурсів і визначте оптимальну стратегію закупівлі ресурсів.

Дані для визначення вартості поставок при форвардних угодах

Місяці	Ціна, грн.	Обсяг поставок	Форвардна угода на два місяці	Форвардна угода на три місяці	Форвардна угода на шість місяців
Січень	5,2	10 000			
Лютий	5	10 000			
Березень	4,7	10 000			
Квітень	4,4	10 000			
Травень	4,3	10 000			
Червень	4,1	10 000			
Липень	4,8	10 000			
Серпень	4,9	10 000			
Вересень	5	10 000			
Жовтень	5,2	10 000			

Листопад	5,5	10 000			
Грудень	5,7	10 000			
Витрати на закупівлю					
Витрати на зберігання					
Сукупні витрати					

Передбачається, що поставка рівна 10 000 одиниць ресурсів на початок місяця, до його кінця буде повністю використана.

Витрати на транспортування становлять 20 000 грн. за одну доставку вантажу. Витрати на підтримку запасів складають 24 грн. за одиницю ресурсів в рік. Визначити оптимальну форвардну стратегію оплати ресурсів.

В умовах ринкових відносин широко практикуються так звані форвардні угоди, здійснюючи які підприємства-споживачі прагнуть застрахувати себе від можливого підвищення ціни на ресурси в майбутньому і транспортних витрат. Особливо це актуально в умовах коливань цін на ресурси.

У таблиці необхідно розглянути, як зміниться вартість поставок при різних форвардних угодах. Вибір найкращої стратегії оплати і поставок ресурсів повинен базуватися на співвідношенні витрат на оплату і зміст ресурсів у необхідних запасах. Зменшення витрат на закупівлю ресурсів при форвардних угодах пов'язано із збільшенням витрат на підтримку запасів.

Найвигіднішою буде та форвардна угода, при якій сукупні витрати будуть найменшими.

Ситуаційна вправа 9.

За наявними даними визначте показник порогу рентабельності продукції, якщо відомо, що:

Постійні витрати підприємства складають $B = 300\,000$ грн.,

Змінні витрати на один виріб $V = 1\,500$ грн.

Ціна покупки у постачальника $C = 2\,000$ грн.

Ситуаційна вправа 10.

Визначте оптимальний розмір замовлення, застосовуючи дані таблиці.

Дані для визначення оптимального розміру замовлення

Параметри	$S, \text{од}$	$C_0, \text{грн.}$	$I, \text{грн.}$	$T, \text{дні}$	$\tau_{\text{зп}}, \text{дні}$
Величина	400	8	0,7	250	5

Визначити оптимальний розмір замовлення, кількість замовлень ресурсів протягом року, оптимальний час між двома замовленнями, точка замовлення / перезамовлення.

Ситуаційна вправа 11.

Розрахувати загальні витрати при транспортуванні різними видами транспорту, вантажі різної маси і визначити оптимальний вид транспорту при доставці вантажів, використовуючи дані таблиці.

Дані про витрати при доставці вантажу різними видами транспорту

Види транспорту	Постійні витрати, тис. грн.	Змінні витрати на 1 кг вантажу, тис. грн.	Загальні витрати на доставку вантажу, тис. грн. при вазі вантажу в тонах		
			100	200	500
			Q_i		
Залізничний транспорт	50000	0,05			
Автотранспорт	30000	0,10			
Повітряний транспорт	10000	0,25			
Водний (морський) транспорт	5000	0,40			

Ситуаційна вправа 12.

Скласти шахову відомість квартального вантажообігу заводу за даними, поданими у таблиці.

Вихідні дані для проведення розрахунків

Номер маршруту	Маршрут			Відстань в один кінець, м	Квартальний Вантажообіг
	звідки	куди	найменування вантажу		
1	Склад шихти	Ливарний цех	Шихтовий матеріал	130	1200
2	Ливарний Цех	Механічний цех	Лиття	400	1000
3	Склад металу	Ковальський цех	Метал для поковок	120	250
4	Ковальський Цех	Механічний цех	Поковки	240	200
5	Склад металу	Механічний цех	Чорний метал	200	230
6	Склад допоміжних матеріалів	Механічний цех	Допоміжні матеріали	280	100
7	Механічний Цех	Склад готової продукції	Готова продукція (середні деталі)	150	1100

Ситуаційна вправа 13.

У таблиці приведений загальний список послуг, які фірма може надати в процесі реалізації своєї продукції, а також час, необхідний для надання

Обсяг фактично проданих товарів								
Дохід від операцій								
Прибуток (збиток)								

Критерії оцінювання: 5 балів

5 балів – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4 бали – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок
3 бали – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків
2 бали – мінімально можливий допустимий рівень виконання

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль є складовою поточного контролю і здійснюється в формі виконання студентом модульного контрольного завдання (контрольної роботи) згідно затвердженого графіку. Кількість модулів – 3. Максимальний бал модульного контролю складає 25.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого, відповідно, перевіряється під час модульного контролю. Об'єктами змістового модульного контролю знань студентів є: знання, уміння та навички студентів, виконання модульних контрольних завдань. При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля.

Модульний контроль проводиться в письмовій формі та передбачає відповіді на теоретичні питання та розв'язок ситуаційних завдань.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
25	В повному обсязі володіє матеріалом, вільно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу; стилістично грамотно викладає матеріал.
24-20	Достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу.

	Проте виклад окремих питань недостатньо змістовний та аргументований, допущені окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
19-15	Загалом володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури. Допускає окремі суттєві неточності та помилки.
14-10	Володіє навчальним матеріалом не в повному обсязі, викладає його фрагментарно, без обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає суттєві неточності.
9-5	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
4-0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

6.4. **Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.**

(відсутній)

6.5. **Шкала відповідності оцінок**

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 Балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 Балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 Балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 Балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 Балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з

		можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 150 год., лекції – 30 год., практичні заняття – 40 год., самостійна робота – 70 год., модульний контроль – 10 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII						
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II					Змістовий модуль III				Змістовий модуль IV			Змістовий модуль V		
Назва Модуля	Концептуально-понятійні основи логістики			Функціональні підрозділи: логістика закупівель, виробнича логістика, розподільна логістика					Функціональні підрозділи: складська логістика, транспортна логістика, інформаційна логістика				Функціональні підрозділи: управління запасами, сервіс в області логістики			Управління логістичними процесами		
Кількість балів за модуль	66			99					100				66			54		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15			
Теми Лекцій	Тема 1. Методологічні основи логістики	Тема 2. Базові поняття логістики	Тема 3. Матеріальні інформаційні потоки в логістиці	Тема 4. Логістика закупівель	Тема 5. Виробнича логістика	Тема 6. Розподільна логістика	Тема 7. Складська логістика	Тема 7. Складська логістика	Тема 8. Транспортна логістика	Тема 9. Інформаційна логістика	Тема 10. Управління запасами	Тема 10. Управління запасами	Тема 11. Сервіс в області логістики	Тема 12. Організація логістичного управління	Тема 13. Управління ланцюгами поставок та глобальна логістика			

Теми практичних занять	Тема 1. Методологічні основи логістики	Тема 2. Базові поняття логістики	Тема 3. Матеріальні потоки в логістиці	Тема 4. Логістика закупівель	Тема 4. Логістика закупівель	Тема 5. Виробнича логістика	Тема 5. Виробнича логістика	Тема 6. Розподільна логістика	Тема 6. Розподільна логістика	Тема 7. Складська логістика	Тема 7. Складська логістика	Тема 8. Транспортна логістика	Тема 8. Транспортна логістика	Тема 9. Інформаційна логістика	Тема 9. Інформаційна логістика	Тема 10. Управління запасами	Тема 10. Управління запасами	Тема 11. Сервіс в області логістики	Тема 12. Організація логістичного управління	Тема 13. Управління ланцюгами поставок та глобальна логістика
Самостійна робота	-	-	5	-	-	5	-	-	-	5	-	-	5	-	-	5	-	5		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)				Модульна контрольна робота 3 (25 балів)				Модульна контрольна робота 4 (25 балів)			Модульна контрольна робота 5 (25 балів)						
Загалом	385																			
Підсумковий контроль	Залік																			
Коефіцієнт приведення навчального рейтингу студентів у 100-бальну шкалу – 3,85																				

8. Рекомендовані джерела

основні

1. Кислий, В. М. Логістика : теорія та практика [Текст] : навчальний посібник / В. М. Кислий, О. А. Біловодська, О. М. Олефіренко, О. М. Соляник ; Міністерство освіти і науки України, Сумський державний університет. - Київ : Центр навчальної літератури, 2019. - 360 с.
2. Антошкіна Л.І. Логістика. Курс лекцій: навч. Посібник [Текст]/ Л.І. Антошкіна [та ін.]. – Донецьк: Юго-Восток, 2022. – 203 с.
3. Виробнича логістика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. [Текст] / О.В. Посилкіна [та ін.] Національний фармацевтичний ун-т. – Х.: НФаУ, 2021.– 363 с.
4. Горбенко О.В. Логістика: навч. посіб. [Текст]/ О.В. Горбенко.– Київ: Знання, 2022.– 315 с.
5. Гурч Л.М. Логістика: навч. посіб. для студ. ВНЗ [Текст]/ Л.М. Гурч; Міжрегіональна академія управління персоналом.– К.: Персонал, 2019. – 555 с.
6. ДСТУ 14192 – 96 «Маркування вантажів» [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
7. Економічна енциклопедія [Текст]: У трьох томах. Т.2. / С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2020. – 864 с.
8. Жарська І.О. Логістика: навч. посіб. [Текст] Одеса: ОНЕУ, 2019. 209 с.
9. Живко З.Б. Логістика: навч. посіб. [Текст]/ З.Б. Живко.– Львів. держ. ун-т внутр. справ.– Львів: ЛьвДУВС, 2015.– 191 с.
10. Заборська Н.К. Основи логістики: навч. посіб. [Текст]/ Н.К. Заборська, Л. Е. Жуковська – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2021.

додаткові

11. Кальченко А.Г. Логістика. Підручник. – К.: КНЕУ, 2016 р.
12. Крикавський Є.В., Чорнописька Н.В. Логістичні системи: навч. посібник. – Львів: Видавництво «Львівська політехніка», 2012. – 312 с.
13. Логістика : навч. посібник / О. М. Тридід [и др.]. - К. : Знання, 2016. - 566 с.
14. Олійник Я.Б., Смирнов І.Г. Міжнародна логістика: Навч. пос. / Я.Б. Олійник, І.Г. Смирнов. – К.: Обрії, 2015. – 544 с.
15. Смирнов І.Г. Логістика туризму: Навч. пос. – К.: Знання, 2017. – 444 с.
16. Смирнов І.Г., Косарева Т.В. Транспортна логістика: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2016. – 224 с.
17. Тридід О. М. Логістика : Конспект лекцій / О. М. Тридід [и др.] ; Харківський держ. економічний ун-т. - Х. : ХДЕУ, 2014. - 168 с.
18. Шевців Л.Ю., Петецький І. Логістичні витрати підприємства: формування та оцінювання: монографія. – Львів: Видавництво «Львівська політехніка», 2011. – 244 с.

19. Смирнов І.Г. Логістика: просторово-територіальний вимір: Моногр. – К.: Обрії, 2014. – 335 с.

20. Simchi-Levi D., Kaminski P., Simchi-Levi E. Designing & Managing the Supply Chain: concepts, strategies & case-studies. - N.-Y.: Mc Grow – Hill, 2017. – 354 p.

9. Додаткові ресурси

24. Управління міжнародними транспортними перевезеннями [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k0196&T=02&lng=1&st=0

25. Наказ Міністерства транспорту України «Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні» від 14 жовтня 1997 року № 363 [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua> <http://strategic.ic.gs.ca>

26. Морські перевезення [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://www.dhl.com.ua/uk/logistics/customer_resource_area/freight_tracking_and_applications/ocean_freight_tracking/ocean_secure.html

27. Наказ Державіаслужби «Інструкція з організації перевезень вантажів повітряним транспортом» від 02.11.2005, № 822 [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1403-05/page>